

Бихме могли да изберем и друг подстъп към тази глобална символика. Съзнавайки, че един от честите, неизбежни и трафаретни, синоними на *бездната* е *адът*, хтоничното пространство, отново да се върнем към „празната декламация“ от 1899 г., инспирирана от тема, без която един начеваш поет не би могъл да мине, още повече, че за младия Яворов, освен пробна тематика, *морето* е и всекидневно съзерцавана реалност: „но в клокота ти адски, бесен / личи страхотната ти власт.“ Явно лирикът Яворов притежава изконен афинитет към дълбинното познание (неслучайно проектира *бездната* във висините; неслучайно totally овластената, прозопопейчна негова *мисъл* е именно като *небето светла и дълбока*). След 1905-6 г. този афинитет е концептуализиран по *бодлеровски* маниер, което не означава, че вертикаланизирането на Яворовата образна система е извършено изцяло под влияние на Бодлеровите поетически текстове. *Бездънността* съвсем не е радикално откритие на *декадента* Яворов, тя отчетливо е експлицирана също в поезията на *Яворов-Некрасов*: „И струва ми се, че не хала / бездънно гърло е продрала...“ („Есенни мотиви“ V, 1899). Този белег-хипербола, който антропоморфизира природната стихия, характеризира и лирическия субект на Яворов след 1904-5 г. (т.е. най-вече онези текстове, които би трябвало да отразят рухналия ценостен свят на Аза): „И викнал бих отдън гърди...“ („Бежанци“); „аз гръдно викнах песен / на горестна самотност...“ („Смъртта“). *Дълбинността*, която според лирическата мисловност на Яворов е най-вече свойство на природното, се е превърнала и в най-присъщ белег на субекта – особеност, която още веднъж хвърля светлина върху късната автохарактеристика-квинтесценция: „Свръхземните въпроси, / които никой век не разреши, / дълбаех ням“. (Заслужава си и отново до размислим над загубата на репрезентативно мощния, демонстративно *ботевски* глас в поезията на Яворов от 1907 г., над подмяната на тази изключителна *гласовитост* със значещо, модерно мълчане).